

Skatte-plagede
Dan Turèll
uden sorte negle:

BARE JEG KUNNE STIKKE AF

Han har ikke længere sorte negle, og hans ellers så pæne isse er belagt med et tyndt lag hår. Men han hedder stadig Dan Turèll og skriver stadig bøger, artikler og digte i en hastighed, som var de enheder på et hurtigtkørende samleband.

— Jeg skal befinde mig i et stadigt vanvid af produktion, eller går jeg i stå, fortæller Dan Turèll.

På fredag udkommer hans syvogtredstyvende bog. Og den hedder noget så sandsynligt og rimeligt som 'Mord i September'.

Den sjette kriminalroman i den turèllske række, hvor humoren sniger sig ganske tæt sammen med mord og rå hygge i det barske, men hjertelige Vesterbro.

Dan Turèll virker alt andet end barsk og rå. Han taler med udsøgt og ærlig høflighed, han undskylder indtrængende, at han kommer en anelse for sent, og han kysser på ægte fransk og gammel dansk maner under-

tegnede på hånden.

Hvad er der gået af den gamle (38-årige) 60er-hipster? Og af den hårdkogte Turèll?

— Jeg er mere onkel end nogensinde. Siger Turèll og tilføjer, at hans høflighed er tiltagende med alderen.

— Jeg kan bedre tillade mig at være flabet, når jeg først har åbnet døren for damen.

— Hvis der skulle laves en gallupundersøgelse om, hvorvidt jeg er hård eller blød, vil jeg sige, at jeg er 67 procent hård med en rimelig tilsætning af blødhed — endelig ikke for meget, siger Dan Turèll med et lunt grin.

— De mænd, der er bløde med en hård facade, har altid forstået at klare sig, hvorimod de, der er bløde med en blød front er nogle, hverken mænd eller kvinder kan holde ud.

SORTE NEGLE OG IMAGE

— Mit image er noget, som jeg selv har valgt og ønsket. Præcis som man vælger et jakkesæt. Jeg har set fortræffelige talenter blive ødelagte, fordi de har fået et

image, som ikke var deres eget, men lavet af andre. Jeg har selv bestemt mit.

— Mit image er en klar forretningsdisposition. Her i Danmark er det svært at få nogen til at interessere sig for litteratur uden at reklamere. Jeg ser praktisk på det.

Mine sorte negle har da været klar lokkemad, som osten i musefølden. Så folk tænker: 'Han ser sjov ud, lad os prøve at læse ham'. Men hvis varen ikke er god, hjælper reklamen intet, og er den god, så er reklamen overflødig. Jeg er ikke ude på at købe nogen, der ikke vil sælges. Jeg er ikke en politiker, der skal hverve stemmer.

— I dag er det ikke længere nødvendigt for mig at gå med sorte negle. Men at jeg har fået hår igen er bare fordi, jeg ikke har gidet at blive klippet. Jeg får da også trang til engang i mellem at lave om på layoutet, siger Dan Turèll, hvis layout er 1 meter og 88 centimeter og temmelig magert.

VINDUES-PUDSEREN DAN

Dan Turèll, som bliver regnet for at høre til (blandt de få) muntre intellektuelle, gik ud af skolen som 14-årig.

— Jeg kunne ikke holde skolen ud. Jeg drømte om at være forfatter, men det turde jeg ikke sige til nogen. Sådan noget sagde man ikke i en arbejderfamilie. Min far var elektriker og min mor var mor. Så jeg arbejdede som jord- og betonarbejder, løberklipper i Daells Varehus, flyttemand, stanseriarbejder på en radiofabrik, korrekturlæser på Politiken og Berlingske, tjener, markiseopsætter, postbud og vinduespudder på en sindssygeanstalt i Bagsværd og lignende.

Det længste Dan Turèll var ansat noget sted, var en måned.

— Hvorfor har du valgt en journalist som hovedperson?

— I Danmark kan du ikke som i USA bruge en privatdetektiv som hovedperson. Min forrige svigerfar havde et detektivbureau sammen med Gustav Winckler, som også var detektiv, og de havde aldrig nogle sager, der var noget ved. Kun sådan noget som at skygge utro søgtejællere og afsløre butikstyerier. Og det kan man ikke digte en roman på. Derfor valgte jeg en detektivjournalist — de findes nemlig.

— Hvor samler du dine historier op?

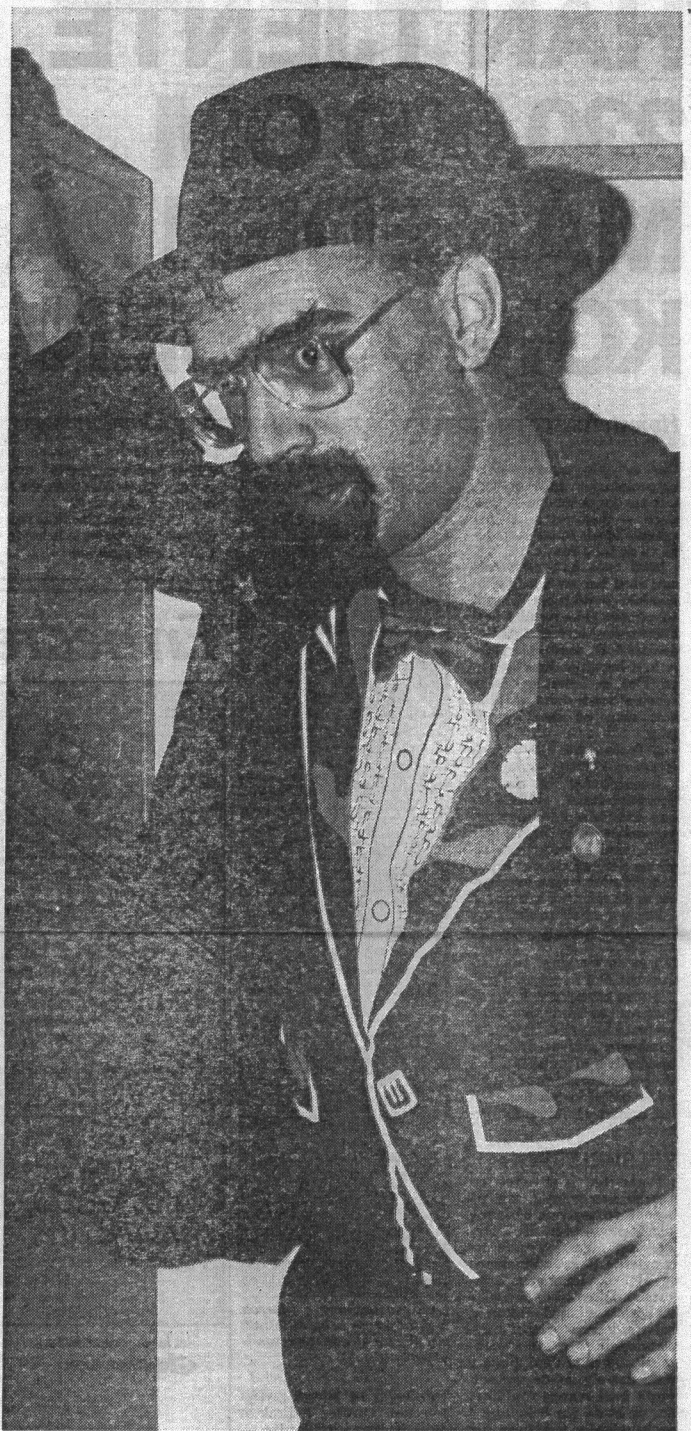
— På gaden. Min yndlingsdag er således: jeg står op klokken 12 og går på gaden, inden da har jeg stoppet to pakker cigaretter ned i inderlommen, og så går jeg rundt og kigger. Planløst. Der dukker altid nogle ideer op. Inden jeg skriver, skal jeg altid have fundet et sted, der lugter af et eller andet — og så kan jeg lave intrigen.

Dan Turèll rynker næsen og laver snuselyde som en hund.

HÅRDE KVINDER

— Hvorfor er du så kølig i dine bøger?

— Jeg har haft 10 år som lyriker, hvilket er ensbetydende med varme og nærhed. Så skulle pokker tro, at jeg får lyst til noget mere koldt. Jeg foretrækker ikke at være hudløs. For tiden elsker jeg at have hårde kvinder i mine bøger. Jeg kan godt lide, at have en bestemt kvinde som morder. En kvinde, der ved hvad hun

vil. Det er mit bidrag til ligeberettigelsen, griner den lange digter.

— Du skriver også ironisk, ofte karikerende, er det altid fair?

— Der findes ikke noget eller nogen, som ikke med mellemrum har godt af at blive karikeret. Ironien er dybt begravet i det danske folk. Men jeg er tit alvorlig. Ethvert budskab går bedre ind omgivet af et sukkerlag af spøg.

Men Turèll holder sig fra det ondsksfulde.

— Det overlader jeg til Jess Ørnsho og Elsa Gress. Det er ment som en kompliment, naturligvis.

Dan Turèlls egne favoritforfattere er:

— Per Højholdt og kammerat Ebbe (Kløvedahl Reich, red.), og de der har inspireret mig mest af krimi-

nalforfattere er Chandler, Simonen og Hammett.

STIKKE AF

Dan Turèll understreger, at han aldrig har skrevet for pengenes skyld.

— Jeg er ikke nogen livsnnyder. Jeg er heller ikke den, der løber efter store franske bøffer og champagneflasker. Jeg løber efter oplevelser.

Dan Turèll har aldrig taget pengene særlig højtideligt — til stor ærgrelse for skattevæsenet, som er på konstant jagt efter sortklædte Dan.

— Kunne du tænke dig at forlade Danmark?

— Ja, hvis det kunne lade sig gøre, ville jeg ligesom Kim Larsen sætte to års hyre ind på sagen og stikke af. Men det kan jeg ikke. Jeg lever jo af ord, og det ville tage 40 år at lære for eksem-

— I dag er det ikke længere nødvendigt for mig at gå med sorte negle, siger forfatteren Dan Turèll, som på fredag får sin sjette kriminalroman på gaden. (Foto: Jesper Stormly)

pel de amerikanske jargoner og vendinger så godt, at jeg kunne skrive på sproget.

— Og det ville sansynligt heller ikke gå, jeg har for megen selvironi, i hvert fald nok til en halv regering.

Bortset fra et nedbrydende skattevæsen har Dan Turèll ikke nogen seriøse problemer, siger han.

— Jeg har en 'loverling wife', et dejligt barn og en forstående bank. Jeg er tilfreds, siger Dan Turèll, som ikke er nær så hippieagtig eller hårdkogt, som hans påklædning og bøger giver udtryk for.

AF MONICA
RITTERBAND

En nyåbnet restaurant i en af
Maribos smukkeste købmansgårde
søger en kok

eventuelt ægtepar, der må kunne arbejde selvstændigt og have grundigt kendskab til nyere fransk køkken. Forpagtning kan være en mulighed på et senere tidspunkt.

Gage efter kvalifikationer.

Ansættelse straks.

Gerne skriftlig ansøgning, eller kontakt ejeren på tlf. (03) 88 15 25 mellem kl. 10 og 11 for nærmere aftale.

Restaurant Skaaningsgaard
Vesterbrogade 55, 4930 Maribo

P.S. Restauranten er nyåbnet og indrettet med bl.a. åbent køkken placeret i et spændende miljø.